

Fjällviva

Primula scandinavica

EU-kod: 1969

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#page=

2

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#page=4

Livsmiljö

Fjällviva växer i kalkrika, sydexponerade och fuktiga miljöer som bäckstränder, klippor, på vittringsgrus och i fjällängar. Den förekommer både i subalpin och lågalpin zon. Dess ekologi är dåligt känd.

Önskvärd naturlig stress och störning

Arten gynnas av ett måttligt intensivt renbete.

Reproduktion och spridning

Artens frön kan spridas med snödrev eller kortare avstånd med vinden, en uppskattning av spridningsavstånd är 100 meter.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#page=6

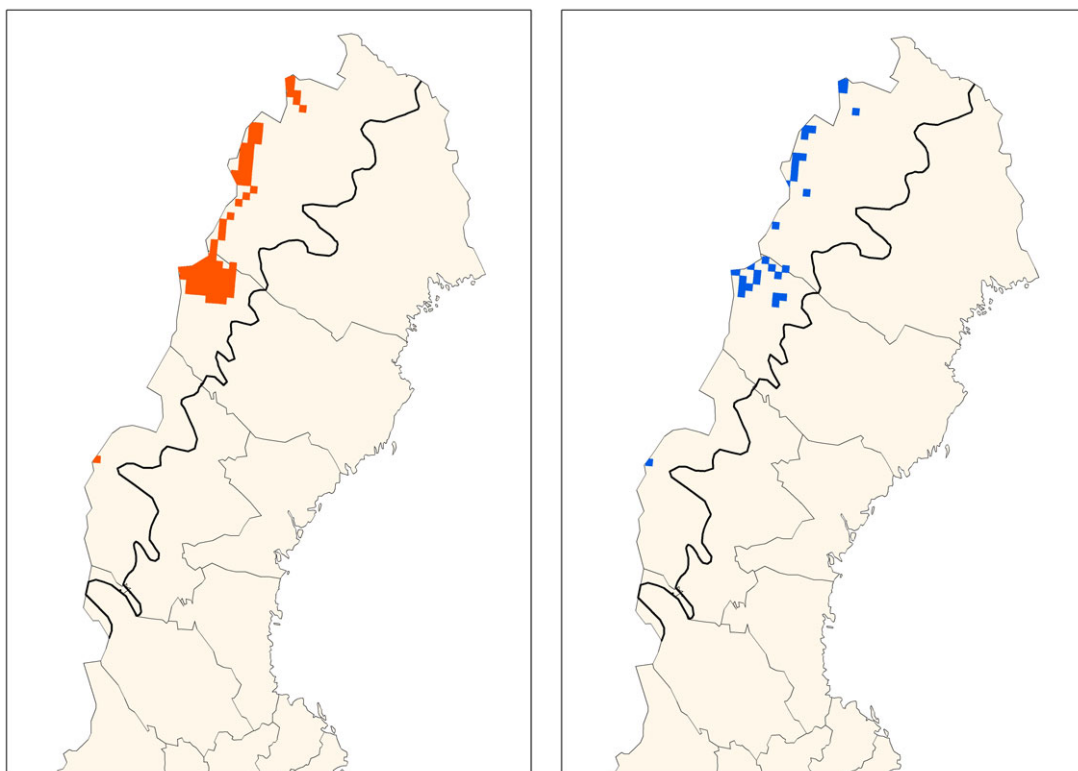
Status och internationellt ansvar

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Sårbar (VU).
- Fjällviva är endemisk i Skandinavien. Sverige har således ett internationellt ansvar för arten.

Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpekade för arten (antal)	7			7
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)	7 450			7 450
Referensvärde (km ²)	7 450			7 450
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)	5 000			5 000
Referensvärde (enhet ¹)	5 000			5 000
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			

¹ Enhet för artens population är antal individer.

Figur 1. Svenskt utbredningsområde (till vänster) och förekomster (till höger).

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#page=12

Hotbild

- Den viktigaste påverkansfaktorn är troligen renbetet. Betetrycket kan både bli för högt och för lågt för att fjällviva ska trivas.
- Ändrat klimat kan påverka arten negativt, dels genom att lokalerna kan omvandlas till björkskog, dels genom att ett torrare klimat missgynnar arten.

Bevarandeåtgärder

- Gångse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämringar för arten sker, (dvs att artens intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#page=16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.
- Arten kräver noggrant skydd enligt art- och habitatdirektivet. Den ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 4 och betecknas med N i artskyddsförordningens bilaga 1.
- Vilt levande exemplar av underarten är fridlyst enligt 7§ Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra underarten i naturen. Förbudet gäller alla stadier i underartens livscykel.
- Vilt levande exemplar av arten omfattas av 23§ Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att förvara och transportera arten.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#page=24

Förslag till mål (inte fastställda)

<i>Mål – utbredning & förekomst</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Utbredningsområdet för fjällviva ska vara minst 7 450 km ² i alpin region.	Biogeo-grafisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Förekomstarean för fjällviva ska vara minst 140 km ² i alpin region.	Biogeo-grafisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

<i>Mål – population</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst 5 000 individer av fjällviva i alpin region.	Biogeo-grafisk	Enligt BI-manual kärleväxter.	Antal individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX fertila individer av fjällviva på lokalen YY.	Lokal	Enligt BI-manual kärleväxter.	Antal fertila individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX individer av fjällviva på lokalen YY.	Lokal	Enligt BI-manual kärleväxter.	Antal individer	Vart 6:e år

<i>Mål – livsmiljö</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst XX km ² lämplig livsmiljö (kalkrika fjällgräsmarker i lågalpin zon) för fjällviva i artens gynnsamma utbredningsområde / området YY.	Nationell / Område	Enligt UF-manual för fjäll (fastställd).	Antal km ²	Vart 6:e år

Kommentarer

Minimnivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av förekomst i minst 50% av områdena vart 6:e år. Data om förekomst i skyddade områden förutsätts komma fram genom den biogeografiska uppföljningen.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#page=30

Artvis litteratur

Bruun, H. G. 1938. Studies on heterostyled Plants 2. *Primula scandinavica* nov. sp., endemic in Scandinavia. Svensk Bot. Tidskr. 32: 249–260.

Hultgård, U. M. 1993. *Primula scandinavica* and *P. stricta*: patterns of distribution, variation, reproductive strategies and migrations. Opera Botanica 121: 35–43.

Jakobsson, A.. 1997. Sällsynta fjällväxter i Torne lappmark. Examensarbete på Biologisk-Geovetenskaplig linje. Stockholms Universitet.

Selander, S. 1950. Floristic Phytogeography of South-Western Lule Lappmark I-II. Acta Phytogeographica Suecica 27–28.

Strid, T. 2007. Fjällvivan i Lule lappmark samt en iakttagelse kring artens ekologi. Svensk Bot. Tidskr. 101: 360–365.

Länkar

Virtuella floran <http://linnaeus.nrm.se/flora/>

Kontaktuppgifter

Marit Persson
marit.persson@artdata.slu.se
018-67 26 58

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala